

ЛІТЕРАТУРА:

1. Аванесов В.С. Композиция тестовых заданий. Учебная книга. 3 изд., доп. – М.: Центр тестирования, 2002. – 240 с.
2. Атаманчук П.С., Кух А.М. Тематичні завдання еталонних рівнів з фізики (9-11 класи): Навч.-метод. посіб. – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Поділ. держ. пед. ун-т, інформ.-вид. від., 2001. – 74 с.
3. Бабанский Ю.К. Личностный фактор оптимизации обучения // Вопросы психологии. – 1984. – № 1. – С. 51-57.
4. Беспалько В.П. Системно-методическое обеспечение учебно-воспитательного процесса подготовки специалистов. – М.: Высшая школа, 1989. – 141 с.
5. Булах І.Є. Теорія і методика комп'ютерного тестування успішності навчання (на матеріалах медичних навчальних закладів): Дис. ... доктора пед. наук: 13.00.01 / Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка. – К., 1995. – 430 с.
6. Головка М.В. Психолого-педагогічні вимоги до організації комп'ютерного контролю та оцінювання навчальних досягнень // Зб. наук. праць КПДПУ: Серія педагогічна: Дидактика дисциплін фізико-математичної та технологічної освітніх галузей. – Кам'янець-Подільський: КПДПУ, інформаційно-видавничий відділ, 2002. – №8. – С.41-49.
7. Горбачук І.Т., Сергієнко В.П., Собко І.М., Шут М.І. Автоматизований тестовий контроль знань студентів з курсу загальної фізики як засіб підвищення ефективності лабораторного практикуму // Проблеми удосконалення фундаментальної та професійної підготовки вчителів фізики: Матеріали II Всеукр. конф. присвяченої 75-й річниці УДПУ ім. М.П. Драгоманова (24–25 травня 1995 р.). – К.: УДПУ, ІСДО, 1996. – Ч.1 – С. 82-86.
8. Кух А.М. Організація навчально-пізнавальної діяльності учнів з фізики на основі рівневих завдань еталонного характеру: Дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Національний педагогічний ун-т ім. М.П. Драгоманова. – К., 1998. – 215 с. – Бібліогр.: арк. 172-215.
9. Самойленко П.И., Сергеев А.В., Иваницкий А.И., Павленко А.И. Тесты по физике для средних специальных учебных заведений: Основы молекулярно-кинетической теории. Раздел II. – М.: НМЦ СПО, 1995. – 52 с.
10. Сергієнко В.П. Теоретичні і методичні засади навчання загальної фізики в системі фахової підготовки вчителя: Дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.02 / Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – К., 2005. – 516 арк.: рис. – Бібліогр.: арк. 405-442.
11. Шарко В.Д., Давиденко Н.Н. Застосування тестів у модульній технології навчання // Педагогічні науки. Зб. наук. праць. №9. – Херсон: Айлант. 1999. – С.233-237.

УДК 378

І.П. Наливайко

ФАХОВА ПІДГОТОВКА ДИЗАЙНЕРІВ У КОЛЕДЖІ КОНСТФЕК (СТОКГОЛЬМ, ШВЕЦІЯ)

Стаття присвячена вивченню теоретико-методичних основ фахової підготовки дизайнерів у коледжі Констфек (Стокгольм, Швеція). На основі аналізу документальних матеріалів та їх узагальнення щодо інтеграційних процесів дизайнерської освіти країн Скандинавії стане важливим чинником у подальшому розвитку вищої художньо-промислової освіти України.

Article is devoted studying of teoretiko-methodical bases of vocational training of designers in college Konstfek (Stockholm, Sweden). On the basis of the analysis of documentary materials and their generalisation concerning integration processes of design formation of the countries of Scandinavia becomes the important factor in the further development of the higher is art-industrial formation of Ukraine.

Постановка проблеми. Інтеграція України у світовий простір надала можливість освітньо-науковій спільноті взаємного збагачення з досягненнями інших національних

культур світу. Вітчизняними науковцями досить ґрунтовно досліджено системи освіти найбільших розвинених країн – США, Німеччини, Великобританії, Канади, Франції, Фінляндії та інших (Н.В.Абашкіна, В.Я.Даниленко, Л.І.Зязюн, О.І.Локшина, М.П.Лещенко, В.І.Луговий, Л.М.Ляшенко, Л.П.Пуховська, А.В.Парінов, А.А.Сбруєва, І.Г.Тараненко і ін.), а також найближчих сусідів України – Польщі, Чехії і Словаччини (Б.Ф.Мельниченко, І.П.Підласий, І.М.Ковчина, А.В.Василюк й ін.).

Мета статті полягає в тому, щоб зробити аналіз і показати діалектичну взаємодію історичного розвитку вищої школи дизайну Швеції у світовому контексті перспектив та новацій у здобутті дизайнерської професії.

Відомий український учений, педагог, член-кореспондент Академії мистецтв України, доктор мистецтвознавства, професор, ректор Харківської академії мистецтв зазначає у своїй науковій праці “Дизайн”, що наприкінці ХХ століття відбулися зміни свідомості людства, до яких належать, по-перше, глобальна екологічна криза, що охопила не тільки сферу відносин людини та природи, але й сфери відносин людини та другої, штучної природи, нею ж створеної. По-друге, це так звана постіндустріальна революція, котра не тільки вирішила цілу низку проблем, що виникли на попередньому індустріальному етапі, але й народила багато нових. Ці нові проблеми не піддаються вирішенню в межах старих інтелектуальних схем.

У дизайні цей процес старої раціоналістської парадигми, відомої під назвою класичний раціоналізм (або модернізм, якщо ведемо мову про загальнокультурні процеси), має досить історичне коріння та протікає, мабуть дуже драматично. Пояснюється це тим, що дизайн безпосереднім чином міститься в екологічних, та постіндустріальних процесах і є не просто реагентом, а в прямому розумінні і каталізатором. Пояснюється це ще й тим, що модерністська парадигма донедавна мала статус саме професійної парадигми, була свого роду ортодоксією професії, що не підлягає обговоренню. Її розмивання неухильно призводило до більшої чи меншої критики професії, а часом і до цілковитого заперечення професійних цінностей [1: 98].

Недостатньо вивченим, на наш погляд, вважається досвід скандинавських країн щодо вивчення теоретико-методичних основ фахової підготовки дизайнерів, а саме у вищій школі Швеції. Вже давно відомо, що мистецтво, ремесла, дизайн, архітектура та художня освіта підтримують, моделюють та відображають наше століття. Те, як ми розвиваємо ці сфери, безумовно, суттєво впливає на світ в якому ми живемо та працюємо.

Отже, відомий критик У. Стегерштад у своїй статті “Хай живе скандинавський дизайн” пише: “Сьогодні світ інтернаціоналізується зовсім інакше, ніж то було у повоєнний період, коли скандинавський дизайн розвивався здебільшого на ґрунті місцевих традицій. Нині традиції як джерело натхнення частково вичерпано, тепер вони частіше виступають як засоби конкурування за умов інтернаціоналізації. І саме за цих умов багатьом стає зрозуміло, що прості матеріальні потреби не можуть бути абсолютною цінністю ані в житті, ані в дизайні. І якщо йдеться про високоякісний дизайн, то маємо всі підстави говорити не про дизайн взагалі, як про якийсь усереднений інтернаціональний стиль, але про датське, фінське, норвезьке чи то ісландське відродження [2: 22-23].

Програми для студентів та випускників є основою для предметів та професій коледжу не тільки у Швеції, але й по всій Скандинавії та за межами скандинавських держав. У даному контексті Констфек не просто освітня установа – це палітра для інноваційного майбутнього, яка генерує, формує нові, важливі ідеї та напрямки і водночас готує спеціалістів-практиків та дослідників як національного, так і міжнародного масштабу.

Індивідуальний підхід до навчання видатних професорів, викладачів, спеціалістів-практиків та теоретиків, доступ до різних засобів навчання, майстерень, які є далеко не у всіх установ, – все це сприяє сумлінній підготовці студентів Констфек до їх майбутньої художньої та дизайнерської кар’єри.

Сучасне суспільство, здається, має все менше та менше можливостей для створення нових творчих ідей. У той же час парадоксально збільшується попит на нові та інноваційні

способи мислення. І саме в цьому Констфек є “випробувальним стендом” для інтерпретації нашого спільного майбутнього, оскільки саме тут бачення і реакції наступного покоління на сучасне суспільство можуть набувати нових творчих форм.

Художники та дизайнери повинні вміти пристосовуватися до мінливих напрямків глобальної економіки. Підготовка до кар’єри у творчих сферах, таких як художник, дизайнер, ремісник або викладач, вимагає уміння формулювати, уявляти і втілювати чийсь ідеї – одним словом, відповідати стандартам професійного спеціаліста-практика.

Фінський дизайнер К. Метсоваара, співробітник відомої бельгійської фірми “Фельберг Ван Гавере” певен, що навпаки ніколи не було нічого “чисто фінського”. Дизайнери різних країн потребували одне одного. “Це так природно, вчитися в інших, а тепер це необхідно більше, ніж будь-коли, адже ми ніколи не зможемо успішно конкурувати, якщо не намагатимемося робити речі так само гарно, або навіть краще, ніж інші” [3: 44-48].

Студенти Констфека діють у міжнародному контексті. Тому тут останнім часом розвинулась величезна міжнародна мережа. Прийняття болонської системи, загальної системи вищої освіти в ЄС, принесе важливі зміни, а не просто збільшить мобільність для студентів, викладачів та дослідників між університетами. Перший етап Болонського процесу – програма ступеня бакалавра – триває три роки, в той час як другий етап – програма ступеня магістра – завершується через два роки.

Дослідження у Констфек є пріоритетними. Тут активно співробітничать як у галузі вітчизняних, так і в галузі міжнародних досліджень, і старанно працюють, щоб створити могутні прогресивні дослідницькі програми в інноваційних сферах, а також у сферах, що мають відношення до існуючих програм.

Важливою позицією Констфек є готовність кинути виклик традиційним ідеям та позиціям. Без обговорення одержаних ідей ніхто і ніколи не зможе змоделювати вивчення і майбутні моделі дослідження. Це те, що вимагає хоробрості і, насамперед, знань.

Про це слушно висловлюється у виступі викладач Констфек *Майкл Марріотт* на зібранні української делегації із Таврійського Національного Університету ім.В.І.Вернадського та студентів коледжу (Констфек): – Для мене важливість співробітництва між різними галузями дизайну цілком обґрунтована. У реальному світі це відбувається різними шляхами. Є галузі, які перетинаються одна з одною, щоб мати змогу увібрати більш широке розуміння контексту практики, а це повинно бути привабливим і корисним.

Зв’язки між промисловим дизайном та дизайном продукту очевидні, хоча між ними часто існує невелика відмінність. Можливо меблі – це та галузь, де межі найбільш доцільні. Більша частина меблів відноситься, швидше за все, до виробів, ніж до промислового дизайну. Меблі – дивна категорія, мабуть, частково тому, що також має відношення до ремесла. Вона межує з іншим видом практики більше, ніж інші сфери і займається проблемами ергономіки більше, ніж, наприклад, бетонозмішувач або фен. Вона має структурний аспект, що в деякій мірі робить її ближчою до сфери архітектури. Як і архітектура та дизайн інтер’єру, вона займається простором – зазвичай перебуває у межах, має відношення і визначає простір.

Так що меблі можна було б розглядати як галузь, в якій дизайн продукту або виробу має відношення також і до дизайну інтер’єру. Я вважаю, деякою мірою цей зв’язок підсилений тим фактом, що багато архітекторів початку ХХ століття розробили такі культові меблі для розміщення їх у тому просторі, який вони самі створили.

Робота в коледжі, відомому за його поєднання мистецтва/дизайну/ремесла, неминуче веде до перехресного збагачення мислення. Це одна з чудових переваг художніх шкіл. Ви можете не тільки вивчати образотворче мистецтво, але й також почути прекрасну інформативну лекцію архітектора, кераміста чи дизайнера автомобілів.

У дискусії взяв участь і *Костянтин Грсик*, професор, який продовжує полеміку: – Те, що Ви кажете, – правильно, і мені це нагадує мої власні студентські роки у Королівському

коледжі мистецтв. Один із найкращих моментів навчання в коледжі – це паралельна сукупність усіх різноманітних предметів під одним дахом – свого роду Ноевим ковчегом.

Мені також подобається Ваша особиста думка з приводу дизайну меблів, які Ви описали як дивну категорію, яка торкається або підтримує зв'язки з багатьма іншими практиками. Ми обидва маємо свою точку зору на меблі, яка, здається, дала нам змогу впевнено переходити на типи роботи, які абсолютно відрізняються. Так чи інакше, ідея цієї розмови – свого роду пінг-понг про завдання міжпредметної освіти. Оскільки Ви відкрили цей матч, сказавши “пінг”, мій “понг” повинен надати м'ячу трішки інакше обертання. Отже, точка зору, яку я хочу висловити, – це те, що якою б привабливою не здавалася ідея збагачення між різними предметами, вона також завдає цим проблему справжності. Будь-яка з різних галузей, будь то дизайн меблів або виробів, чи графіки або інтерфейсу, всі вони мають власне певне знання і ремесло. Я вважаю основним те, що художні коледжі пропонують студентам дуже серйозну освіту з обраних предметів. Є щось дуже красиве у такому спеціалісті – це людина, яка навчається, щоб стати справжнім майстром у певній галузі. Я вважаю, що тільки глибина знань може активізувати вільне мислення, яке потім видасть радикальні ідеї і видатну роботу. На сьогодні я бачу багато посередності у нашій професії – не дивно, що кожен говорить про якийсь вид депресії дизайну. Для мене – це результат напівсирих знань і вищезгаданої проблеми справжності. Багато років дизайнери скоріше всього робили вибірку існуючих ідей (із всіх галузей), а не розробляли оригінальні авторські роботи. Такий підхід дуже легкий і швидкий, до того ж і творчий. Проблема полягає у тому, що він не має ніяких підстав, нічого такого, щоб створювати або розвиватися. Ведучи мову про навчання дизайну, я не хочу сперечатися з приводу ізолюваного, технічного учіння (у ролі підмайстра) для студентів дизайну і я, звичайно ж, не проти міжпредметних методів роботи. Хороші дизайнери – це люди, які мають як глибокі спеціальні знання зі своєї професійної практики, так і володіють творчою здатністю думати поза межами власної сфери. Красиве в дизайні те, що він у своєму роді дуже близький до життя, а життя на нашій планеті ніколи не базується лише на одній-єдиній інтерпретації.

Дискусію продовжує Майкл Марріотт:

– Так, я згоден. Я вважаю, що життєво необхідно використовувати одну практику як основу, щоб усвідомити, ретельно поміркувати, результати чого потім можуть бути використані в інших галузях. Я думаю, що це є дивом певної освіти – це дає Вам сконцентрований шматок часу для того, щоб дійсно зосередитися на одній галузі і за допомогою цього дізнатися набагато більше.

Довга і багата історія школи Констфек характеризується бажанням робити нові відкриття і кидати нові виклики. Школа мала кілька назв. Починаючи з дати заснування в 1844 році, вона називалась Недільна школа малювання для ремісників. Пізніше школа була перейменована у Школу шведського товариства ремесел і дизайну і Технічну школу, до того як їй було дано назву Констфек у 1945 році, коли заклад був поділений на відділення, присвячені певним дисциплінам, які в основному залишились і до сьогодні.

Промисловий дизайн був центральним напрямком Інституту металовиробів з 1940 по 1976 роки, коли інститут був поділений на два відділення: одне – для срібних справ майстрів, зараз воно називається Адельлаб, і одне – для промислових дизайнерів.

Факультет Констфек і випускники часто ініціюють художні дебати та інші форми вираження, котрі пізніше з'являються у більш широких соціальних контекстах. Після закінчення факультету багато студентів продовжують співробітничати один з одним, стартуючи в таких успішних дизайнерських компаніях, як No Picnic, SKR Front, ювелірних галереях, таких як Platina, або в більш неформальних групах, таких як We Work in a Fragile Mateial (“Ми працюємо з крихким матеріалом”).

Теоретичні дебати значно змінилися з часів Недільної школи малювання для ремісників. Однак навчальний план Констфек залишається з укоріненими традиціями ремісництва. Після недавнього переселення Констфек у нові приміщення в Телефонплан у Стокгольмі жодна європейська школа дизайну та мистецтв не може змагатися з добре

обладнаними ремісничими майстернями Констфек. Традиції ремісництва в Констфек сьогодні базуються на своїй важливій спадщині XIX та XX століть, одночасно визначаючи найбільш розвинену галузь досліджень дисципліни, де застосовуються передові і технологічно складні методи та техніки для постійного виклику традиціям.

Конфлікт середини XIX століття між ручною працею і машиною – конфлікт, виражений у русі мистецтв і ремесел, який надає перевагу рукам над машиною з одного боку, і модерністське поклоніння машині та байдужість до рук з іншого, – залишився в історії. Сьогодні залучення різноманітних студійних практик є нормою, а не винятком. Такий же підхід застосовується і до історії та теорії. І хоч раніше знання передавались від покоління до покоління через спостереження і практику, сьогодні великий акцент робиться на історичній рефлексії та критичному вивченні. Здатність аналізувати, формулювати проблеми і ставити чиясь роботу в історичному, сучасному та міжнародному контекстах ніколи раніше не була настільки суттєвою і визначальною у навчанні художників та дизайнерів. І тому в 2001 році Констфек створив Центр теорії та історії, щоб зафіксувати ці знання у своєму навчальному плані, який базується на практиці. Предметом гордоців Центру теорії та історії є провідний факультет, який доносить живі різноманітні історії, філософські напрямки і теорії до студентів. Центр є вираженням схильності Констфек до налагоджування зв'язків зі світом, де культура виходить за географічні межі, де індивідуальність є предметом швидкої зміни, де все більше і більше людей зустрічаються на міжнародній арені і де здатність спілкуватися і розуміти одне одного є суттєвою.

У 1983 році було засноване відділення кольору і форми, щоб навчати студентів Констфек за навчальним планом образотворчого мистецтва, змодельованого на вступному курсі Bauhaus. У 2004 році це відділення стало відділенням міжпредметних вивчень, з тим щоб відповідати все більш зростаючій важливості практики міжпредметних вивчень. Оскільки міжпредметні вивчення включають багато дисциплін від студійних практик і Центру теорії та історії і навчального плану цифрових засобів Констфек, це відділення стало унікальною сполучною ланкою у школі.

Коли відділення скульптури та живопису, які інколи спеціалізувалися на декоративному живопису та публічному мистецтві, були об'єднані з Академією фотографії, було створено відділення образотворчого мистецтва. Але що саме являють собою образотворчі мистецтва в Констфек? Не визначувані більше як техніки і засоби, вони є способом мислення, баченням, не лімітованим візуальними формами вираження, такими як живопис, скульптура, фотографія або відео, і включають аудіо, текст, виконання та дослідницькі проекти так само, як і ремесло та дизайн.

З шістьма відділеннями дизайну, мистецтв та ремесел можна було пробачити комусь думку про Констфек як про коледж, який спочатку був спрямований на навчання прикладним мистецтвам. Однак відділення образотворчого мистецтва, відділення художньої освіти і відділення міжпредметних вивчень Констфек є необхідними для інтегрованого навчального плану.

Не буде також перебільшенням стверджувати, що Констфек з самого початку встановив межі між дизайном та мистецтвом, між великою кількістю необхідності та свободою, які сьогодні заперечуються, оцінюються і переглядаються знову. Молоді дизайнери так же, як і спеціалісти-практики мистецтва і ремесел, намагаються працювати концептуально: їх інтерес до філософії та домислу поза обмеженнями функціональності призводить до руйнування самої ідеї функціональності. Художники, зі свого боку, займаються концепцією застосовуваності, яка раніше була чужою чистому мистецтву, водночас також критично вивчаючи “свободу” образотворчого мистецтва.

Таким чином, особливе завдання Констфєка полягає у поєднанні всіх елементів, необхідних для динамічного та стимулюючого обміну між теорією і практикою, мистецтвом та дизайном.

Нам були представлені програми навчання для ознайомлення:

Графічний дизайн та ілюстрація

Відділення графічного дизайну та ілюстрації, на якому навчаються понад 70 студентів, – одне з найбільших відділень у Констфек. Його навчальна мета полягає у тому, щоб готувати студентів для кар'єри у сфері обробки прикладних зображень та двохвимірного дизайну для розповсюдження в межах медіа-культури Швеції. Відділення пропонує інтегровану програму навчання з друкованими засобами як відправною точкою. Ілюстратори та графічні дизайнери навчаються за таким же навчальним планом доти, поки вони не почнуть робити свій проект дипломної роботи на ступінь бакалавра. Тоді їх шляхи розходяться. У Констфек практика ілюстрації не розглядає питання техніки як першорядні. Незважаючи на те, що майстерність і техніка тут цінуються високо, перевагу все ж віддають розвитку відповідного змісту.

Програма бакалавра безпосередньо орієнтована на професію і відповідно застосовує широке визначення того, чим можуть бути графічний дизайн та ілюстрація. У медіа-роботі пріоритетними є цифрові засоби, але тут віддають перевагу навчанню традиційним професіям, таким як палітурництво, графіка, друкарський набір і фотографія, оскільки вони з самого початку створювали, а згодом формували історію графічного дизайну та ілюстрації.

Програма розділена на чотири частини: графічний дизайн (включаючи друкарню), ілюстрація (включаючи фотографію і графіку), цифрові засоби інформації (які спеціалізуються на публікаціях і пересувних зображеннях) і теорія. Теорія чергується з практикою, техніка – з концептуальними завданнями.

Відділення наймає двох професорів: одного – для графічного дизайну, другого – для ілюстрації, а також старших викладачів з тих же дисциплін. Лектори з фотографії, графіки, книгодрукування та цифрових засобів інформації складають решту викладачів постійного факультету. Крім того, залучають видатних представників професорсько-викладацького складу, які приїжджають для проведення спеціалізованих студій.

Головна різниця між програмами для студентів і дипломованих спеціалістів – ступінь дозволеного вибору: на рівні новачків студенти навчаються згідно з добре розробленим навчальним планом, у той час як передбачається, що дипломований спеціаліст створює свій власний навчальний план, враховуючи поради і рекомендації професорів. Це гарантує, що кожний студент навчається згідно зі своїм індивідуалізованим навчальним планом. Програма дипломованого спеціаліста готує студентів або ж до професійної кар'єри, або для подальших досліджень. Доки на ринку не з'являться нові тенденції, два роки навчання в Констфек дадуть змогу студентам ідентифікувати та розвинути альтернативні варіанти у межах програми графічного дизайну та ілюстрації. Ця програма навчання унікальна.

Графічний дизайн – це не образотворче, а прикладне мистецтво з деякими винятками, що визначені їх контекстом. Термін “прикладне мистецтво”, однак, не виключає особисту думку. У нашому перевантаженому інформацією світі, в умовах реальної дійсності, де боротьба зображень і текстів за нашу увагу відбувається щохвилини, особиста думка стає все більш і більш важливим критерієм для успішного спілкування

Ми живемо в еру цифрових технологій. Але навіть у такому випадку велика частина традиційного знання композиції, структури, матеріалу, редагування картини, методів опису, обробки тексту та інших основних принципів, як ніколи, має важливу силу. Це знання не повинно бути затінене програмним забезпеченням. Ми повинні застосовувати нові методи викладання, не відмовляючись від історії і нашого ремесла.

Графічні дизайнери посідають більш значиме місце у культурній сфері, ніж у тій сфері, де вони працюють. Щоб розвинути свою професійну роль, їм необхідно ставитися до своєї дизайнерської роботи ширше, концептуальніше і більш відповідальніше поза межами її візуальних аспектів.

Програма дизайну в цілому і програма магістра зокрема повинні бути дослідницькою та експериментальною майстернею, спрямованою на керівництво розвитком своєї сфери.

Констфек – це найбільш динамічне і непередбачуване (у найкращому значенні цього слова) місце для сприяння творчому розвитку графічного дизайну у Швеції. Обмін досвідом

з іншими предметами в школі – суттєвий каталізатор для інноваційного дизайну та його опису.

Ілюстрація походить від латинського слова *illustrare* – робити світло. Ілюстрації – це зображення, які пояснюють, зображення, які використовуються, щоб виділити ефект від чогось зокрема. Всі зображення можуть бути використані для ілюстрації чогось, але жодне зображення не може вважатися ілюстрацією, поки не буде опубліковане.

Не існує ніяких ілюстрацій без контексту, а контекст супроводжується публікацією.

Поняття ілюстрації визначене її здатністю множити зображення. Згідно з цим визначенням, мистецтво ілюстрації таке ж старе, як і друкарська справа. Образно і не літературно ілюстрація означає графічну метафору. Зображальне (образне) використання цікаве, оскільки воно вказує на можливості сфери ілюстрації. Скрізь, де є потреба у метафорах, там існує можливість використати ілюстрації. І в нашому суспільстві масової комунікації можливість для ілюстрації безмежна.

З теоретичної, а не з технічної точки зору можна оцінювати, що робочі методи пересікаються між різними професіями, будь-який головний художник, редактор картин, власник майна і стенографіст – ілюстратори. Навіть кастинг є сучасною формою ілюстрації.

Розуміючи це як відтворення зображень і як те, що зображення виражають цінності, скажемо, що ілюстрація – це професія дуже відповідальна. Це важливий бізнес. Існує постійна потреба у нових ілюстраціях. Слова міняють значення, наші орієнтири змінюються, як мода. Але яке б відношення ви до цього не мали, знайте, що ілюстрація є інтелектуальним заняттям.

Архітектура інтер'єру та дизайн меблів.

Відділення архітектури інтер'єру та дизайну меблів готує архітекторів інтер'єру, зайнятих у соціальній сфері, стимулюючи при цьому розвиток творчості, відповідальності та розуміння. Програма, яка насамперед орієнтована на професійну практику студентів та дослідження, також домагається їх удосконалення в гуманітарних науках, технології і художній практиці.

Основне ядро програми – це архітектура інтер'єру і дизайн простору екстер'єру та інтер'єру, а також побутових виробів та експонатів. Програма спрямована на політичні, соціальні, культурні, економічні, екологічні, естетичні, етичні, промислові та глобальні завдання, розвиваючи таким чином у студентів здатність критичного мислення, вирішення проблем та лідерські якості. І найважливіший аспект програми – це те, чому не можна навчити, а тільки практикувати, стимулювати і підтримувати, – це здатність думати поза межами свого предмета з метою уникнення відчуття голоду для творчої і художньої вишості у гонці за уявними емоційними і цінними відкриттями. У поєднанні з розумінням потреб і бажань суспільства саме це буде створювати нову форму знань у сферах архітектури та дизайну.

Відділення архітектури та дизайну меблів намагається надихати студентів на розвиток інноваційних процесів дизайну. А це багато в чому принесе користь успішному розвитку суспільства.

Промисловий дизайн.

Мета більшості дизайнерських розробок полягає у тому, щоб збільшити конкурентоздатність. Дизайнер-конструктор повинен створити проект високої якості з потужним і цілеспрямованим вираженням, приділяючи при цьому особливу увагу його функціональності. В той же час першочергова увага завжди повинна бути зосереджена на кінцевому користувачеві, вироби повинні також бути легкі у виробництві та екологічно стійкі.

Відділення промислового дизайну пропонує трирічну програму для студентів і дворічну програму для дипломованих спеціалістів, які працюють згідно з цими вимогами, при цьому одночасно намагаючись піддавати сумніву визнані концепції.

Мета програми студента-новачка полягає в тому, щоб забезпечити його міцними основами знань і навиків, за допомогою яких вони зможуть робити кар'єру як дизайнери-

конструктори промислових виробів. Навчання розвиває чотири галузі професійних знань для дизайнерів-конструкторів: форма, функціональність, творчий потенціал та ринок. Використовуючи безліч методів і підходів, педагоги навчають студентів застосовувати обґрунтовані дизайнерські процеси, в яких ці елементи збалансовані відносно характеру проекту, що розглядається.

Теоретичні предмети та дискусії чергуються з практичними завданнями і розвитком художніх навиків. Більша частина програми складається з проектів, які часто проводяться у співпраці з комерційними компаніями або іншими закладами. Базова програма студентів закінчується проектом для одержання ступеня, в якому студентів просять продемонструвати їх здатність створити висококласний і добре розроблений продукт при даних необхідних умовах. І в подальшому вони можуть спеціалізуватися у певній галузі дизайну.

Таким чином, аналіз вербальної та ілюстративної інформації щодо вивчення шведського досвіду фахової підготовки дизайнерів свідчить про потребу інтеграції вищої школи дизайну в Європейський простір у контексті перспектив та новацій з метою здобуття фахової дизайнерської освіти.

Перспективи подальших досліджень, на нашу думку, можуть бути детерміновані розробкою педагогічних умов забезпечення упровадження теоретико-методичних основ фахової підготовки дизайнерів у коледжі Констфек (Стокгольм, Швеція) у навчально-виховний процес вищої школи України.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Даниленко В.Я. Підручник. – Харків: ХДАДМ, 2003. – 320 с. – 664 іл.
2. Segerstad U.H. Long Live Scandinavian design // Form Funection Finland.
3. Design 1987 crosskurrentes mulual influanses // Design Finland. – Xlelsinki.
4. Матеріали приватної поїздки до коледжу (Консфект), Швеція з метою вивчення досвіду теоретико-методичних основ фахової підготовки дизайнерів згідно плану науково-дослідної практики студентів – відбулася: 24.08.08 по 28.08.08.

УДК 378

Н.М. Остапенко

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНІ УМОВИ ПРЕДМЕТНО-МЕТОДИЧНОГО ПРОЕКТУВАННЯ У КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ НА ЗАНЯТТЯХ

Статтю присвячено з'ясуванню організаційно-технологічних умов предметно-методичного проектування на заняттях з лінгвометодики з метою формування лінгводидактичних компетентностей у студентів філологів.

The article is devoted the study of organizatsionno-tekhnologicheskikh terms of the in-methodical planning on zanyattyakh on lingvometodike with the purpose of forming of lingvodidakticheskikh kompetentnostey for students-philologists.

Формування лінгводидактичних компетентностей у студентів філологічних факультетів доцільно здійснювати через використання кредитно-модульної і проектувальної технологій навчання. Якщо перша технологія поширюється на вивчення всієї навчальної дисципліни, то друга носить локальний характер і використовується в межах конкретної теми або спецкурсу (спецпрактикуму) методичного спрямування.

Метою цієї статті є з'ясування організаційно-технологічних умов предметно-методичного проектування на заняттях з методики навчання української мови та спецпрактикуму “Технологія сучасного уроку рідної мови”.

Для досягнення мети необхідно розв'язати такі завдання: